

Víceúčelové živé ploty v krajině

DI Dr. Erwin Szlezak

NÖ Agrarbezirksbehörde

Bundesamt
für Wasserwirtschaft

Jihočeský kraj

Interreg
Österreich – Tschechien

Kofinanziert von der
Europäischen Union

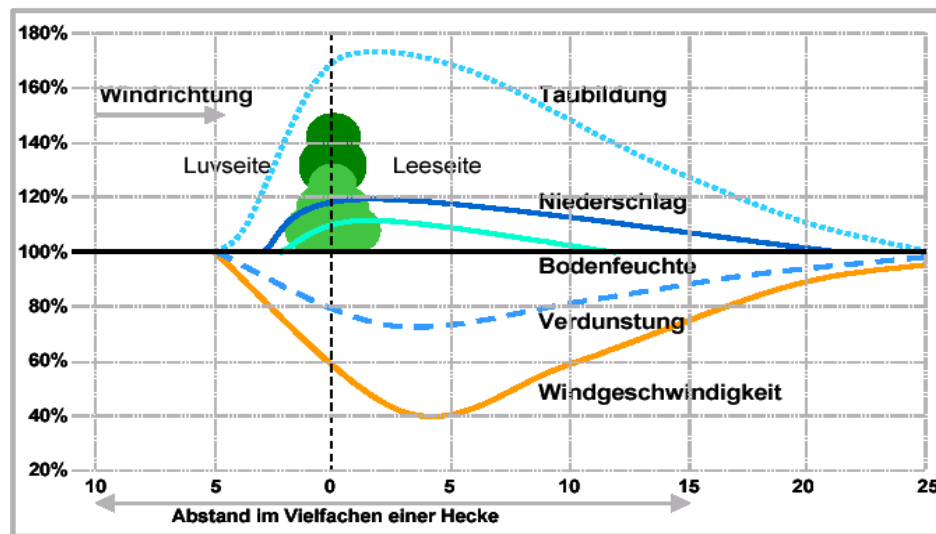
Nebezpečí pro půdy

- eroze
- ztráta organické substance
- lokální a difuzní kontaminace
- uzavření povrchu půdy
- zhuštění
- ztráta biodiverzity
- zasolení
- sesuvy půdy

Funkce živých plotů jako ochrana před větrem:

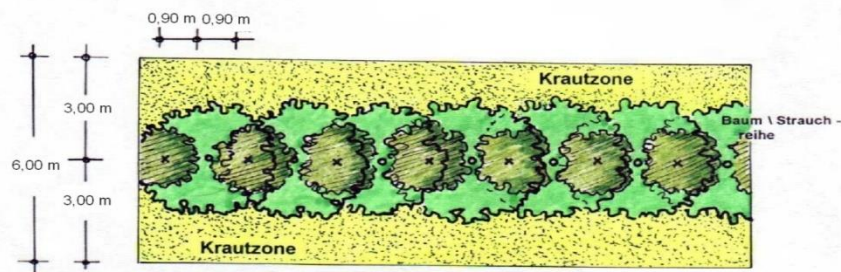
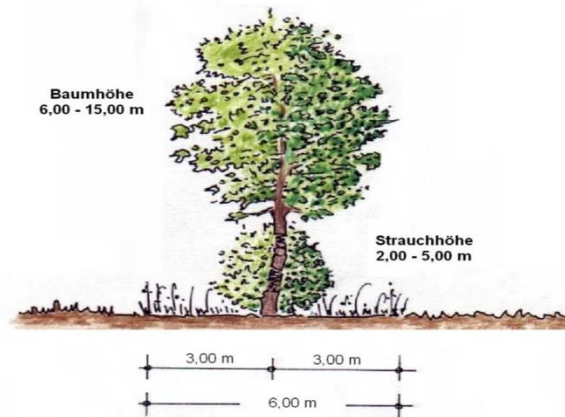
- tvorba rosy
- srážky
- vlhkost půdy
- odpařování
- rychlost větru

Plánování a výsadba živých plotů a ovocných stromů

Víceúčelové živé ploty v krajině

Propojené systémy biotopů

- 3.000 ha systémů na ochranu půdy v Dolním Rakousku (realizováno od roku 1958)
- každoročně cca 20 ha nové výsadby

Víceúčelové živé ploty v krajině

Dotovatelné systémy ochrany půdy:

- Systémy na ochranu zemědělských pozemků před větrnou, vodní erozí a dalším ohrožením
- Plošné výsadby, které mají krajinotvorný charakter nebo biologickou hodnotu (max. 2 ha)
- Oplocování oblastí ochrany studní, stínění zemědělských zvláštních a speciálních plodin ... a zemědělských provozních objektů mimo území obcí

Bundesamt
für Wasserwirtschaft

PŘÍRODNÍ
ZAHRADA
zápasný spolek

Jihočeský kraj

Interreg
Österreich – Tschechien

Kofinanziert von der
Europäischen Union

Víceúčelové živé ploty v krajině

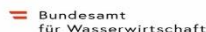
Víceúčelový živý plot

§ LES podle lesnického zákona z roku 1975 (§ 2 odst.3) Povolení ke zřízení prostřednictvím lesnického úřadu nutné NEJEDNÁ SE O LES podle lesnického zákona z roku 1975, pokud je živý plot do 10 let nahlášen jako agrolesnická plocha u lesnického úřadu (§ 1a odst. 5) Není zapotřebí žádné povolení ke zřízení

Budování Uzavřená výsadba dřevin s pruhy nebo řadami stromů nebo keřů do max. 20 m šířky Výsadba stromů a keřů s bylinnou zónou min. 20 % až max. 75 % Šířka: 5 až 20 m; Jednotlivá plocha min. 500 m² ? podíl stromů min. 10 %, z toho min. 50 % divokých ovocných stromů nebo vyšlechtěných ovocných stromů s vysokým kmenem

Účel Převážně na ochranu před škodami způsobenými větrem a rovněž kvůli zadržování sněhu

Primárně: Funkce jako např. zvýšení biodiverzity, ochrana proti vodní erozi a jiným přírodním ohrožením, zlepšení mikroklimatu, vytvoření a propojení habitatů atd. Agrolesnické plochy nahlášené podle lesnického zákona § 1a odst. 5 se nepovažují za systémy ochrany proti větru, i když slouží ochraně před škodami způsobenými větrem a zadržují sněh.

Kofinanziert von der Europäischen Union

Víceúčelové živé ploty v krajině

Dotace:

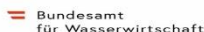
ÖPUL víceúčelové živé ploty podle strategického plánu GAP na léta 2023-2027: podání žádosti v MFA (při účasti na UBB nebo BIO) systému na/vedle orné půdě
evidence v INVEKOS-GIS-Layer Agrarmarkt Austria/AMA (referenční změna)
potvrzení v INVEKOS-GIS-Layer prostřednictvím NÖ ABB

Prémie ÖPUL € 1.000 na hektar a rok (při účasti na UBB nebo BIO), ale není nárok na přímou platbu BioDiv ŽÁDNÉ započtení biodiverzity! Započtení pro 7 % závazku biodiverzity možné, pokud jsou dodržena nařízení o péči o plochy biodiverzity (zpravidla možné od 3. roku).

Údržba Strojová údržba prostřednictvím NÖ ABB až do zajištění porostu (3 až max. 5 let). Strojové udržování růstu prostř. NÖ ABB

Strojové udržování růstu prostřednictvím NÖ ABB v prvních 2 letech
Udržování a odstraňování Povinnost udržování v případě zemských dotací: min. 5 let!

Při odstraňování není nutné povolení k mýcení, je ale nutné tuto skutečnost nahlásit u lesnického úřadu a NÖ ABB.

Kofinanziert von der Europäischen Union

Sortiment rostlin pro živé ploty

Divoké ovocné stromy výška vzrůstu nad 5 m

Juglans regia Echte Walnuss ořešák královský
 Prunus avium Vogelkirsche třešeň ptačí
 Prunus domestica Pflaume, Zwetschke slivoň švestka
 Prunus insititia Kriecherl slivoň slíva

Stromy určené pro krajinu výška vzrůstu nad 5 m

Acer campestre Feldahorn javor babyka
 Acer platanoides Spitzahorn javor mlíč
 Acer pseudoplatanus Bergahorn javor klen
 Alnus glutinosa Schwarzerle olše lepkavá
 Alnus incana Grauerle olše šedá
 Betula pendula Birke bříza
 Carpinus betulus Hainbuche habr obecný
 Fagus sylvatica Rotbuche buk lesní
 Fraxinus excelsior Gewöhnliche Esche jasan ztepilý
 Populus tremula Zitterpappel topol osika
 Espe Prunus padus Traubenkirsche střemcha obecná
 Quercus cerris Zerreiche dub cer
 Quercus Petrean Traubeneiche dub zimní
 Quercus robur Stieleiche dub letní
 Salix alba Silberweide vrba bílá
 Salix caprea Salweide vrba jíva
 Tilia cordata Winterlinde lípa malolistá
 Tilia platyphyllos Sommerlinde lípa velkolistá
 Ulmus minor Feldulme jilm habrolistý

Víceúčelové živé ploty v krajině

Velké keře výška vzrůstu do 5 m, odstup mezi nimi min. 2,5 m

Corylus avellana Gewöhnliche Hasel líska obecná

Prunus mahaleb Steinweichsel višně turecká

Sambucus nigra Schwarzer Holunder bez černý

Keře výška vzrůstu do 3 m, odstup mezi nimi min. 1 m

Cornus mas Kornelkirsche dřín obecný

Cornus sanguinea Roter Hartriegel svída krvavá

Euonymus europaea Europäisches Pfaffenhütchen brslen evropský

Frangula alnus Faulbaum krušina olšová

Ligustrum vulgare Gewöhnlicher Liguster ptačí zob obecný

Lonicera xylosteum Heckenkirsche zimolez obecný

Prunus spinosa Schlehdorn trnka obecná

Rhamnus cathartica Gewöhnlicher Kreuzdorn řešetlák poč

Rosa canina Hundsrose Rosa růže šípková

pimpinellifolia Bibernellrose růže bedrníkolistá

Rosa rubiginosa Weinrose růže vinná

Salix cinerea Aschweide vrba popelavá

Sambucus racemosa Traubenholunder bez červený

Viburnum lantana Wolliger Schneeball kalina tušalaj

Viburnum opulus Gewöhnlicher Schneeball kalina obecná

Víceúčelové živé ploty v krajině

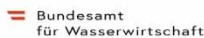
Aktivita NÖ ABB:

10 informačních tabulí a školicích materiálů na Zemědělské škole v obci Obersiebenbrunn, biologická opatření pro adaptaci na změnu klimatu s živými ploty, aby existovala udržitelná možnost rostlinné výroby v suchých oblastech.

Ve školce se zakládá **půdní profil, po kterém je možné chodit**

Cíl:

Mladí zemědělci a multiplikátoři se mají dozvědět o možnostech a působení biologických opatření pro zlepšení hospodaření s vodou v krajině prostřednictvím výsadby živých plotů a mají být motivováni k jejich realizaci v jednotlivých podnicích.

Kofinanziert von der Europäischen Union

Děkuji za pozornost!

NÖ Agrarbezirksbehörde

DI Dr Erwin SZLEZAK

www.unserboden.at